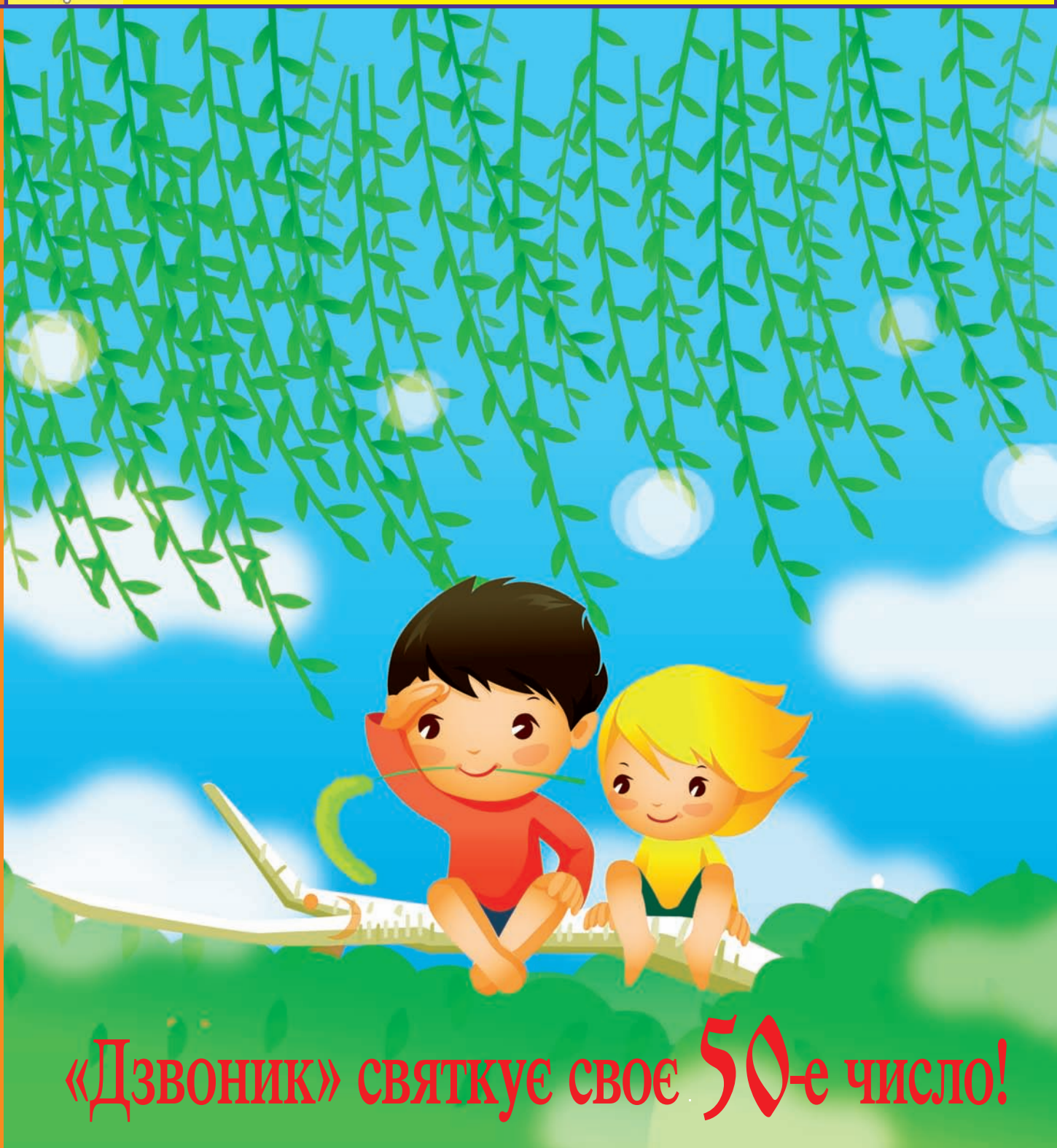

Дзвоник

№50

Журнал для українських дітей Румунії
Місячник Союзу Українців Румунії. 3 рік видання, травень, 2011 рік

«Дзвоник» святкує своє 50-е число!

Dzvonuk (Clopotel)

№ 50, 2011 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

Над *Dzvonukom* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк
Редактор: Людмила Дорош
Редколегія: Іван Ковач, Михайло
Михайлюк, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1
București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Dzvonuk пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри
- * розумні поради

Dzvonuk завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме надіслані
вами спроби!

**Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!**

Леонід ГЛІБОВ

Котилася тарілочка

Котилася тарілочка
По крутій горі,
Забавляла любих діток
У моім дворі.
Нам тієї тарілочки
Чому не любить –
Хорошая, золотая
І як жар горить.
Прийшла баба – сама чорна
І чорний жупан, –
Заховала тарілочку
У синій туман.
Постихали співи й жарти
У дворі моім;
Золотої тарілочки
Стало жаль усім.
Зачинився я у хаті,
У віконці став
І про тую тарілочку
Співати почав:
«Туманочку, туманочку!
Поклонись зорі,
Покоти нам тарілочку
По нашій горі...»
Де не взявся із-за лісу
Невідомий птах,
Довгохвостий, гостроносий,
На восьми ногах.
Тільки став я приглядатися –
І що, і відкіль,
А він зразу розігнався –
І в вікно сусіль...
Я – на піч та у куточку
Зігнувсь, притаївсь,
І, щоб птах той не надібав, –
Ряденцем укривсь.
Навіжений птах літає –
Не найде ніде
І тонесенько виводить:
«А де дідок, де?»
Закричав горластий півень
І прогнав той страх,
Я зрадив – і не побачив,
Де той дівся птах.

Золотую тарілочку
Всі знають давно:
То на небі сонце ясне
На весь світ одно.
Чорна баба – нічка темна:
Із давніх-давен
Покриває все на світі,
Як погасне день.
Заховався шуткуючи
Дідусь-господар,
Щоб не зразу догадались,
Що той птах – комар.

Микола КОРСЮК

Диво грибної пори

V

«Ну, грибів захотілося, тюпай за ветхою павутиною», – гнівався на себе перепітний Петрусь, але глибоко в душі тепліла вдовольняюча радість. Став на хвилику, змахнув з обличчя піт і знову затрюхикав за павутиною. «Чи далеко ще?» – запитувався, не спускаючи з очей рятувальницю. «Її вітер несе, а мені хоч би перепочити», – та не спинявся, бо голос та запах осінніх грибів дедалі сильніше оволодівали ним. Та ще радість, ота радість, що принесе він в корзині матері. Він наче відчув тепло її долоні, що гладить його голівку.

– А ще далеко? – наважився запитати Петрусь.

– Та ні, синку, недалеченько. Ми вже пройшли більше півдороги.

«Півдороги», – повторив у думці Петрусь і пішов за павутиною, що колихалась під легким легітом вітру. Повертатись і не думав. Та ще й без грибів.

– А чому ваш брат так далеко осівся?

– Старий він, голубе. Та ще й хворіє. Тож надумалась його відвідати. Не думала, що таке лихо може трапитись в дорозі. Якби не ти, мала б висіти між галуззям. Добре, що ти приблудився.

– А я ж не приблудився. Я грибів шукаю. З другом прийшли сюди.

– Добре, синку, добре. Не жалітимеш. Назбираєш грибів, що очам своїм не віритимеш. Я стара, знаю добре всі місця в цьому лісі. Тим більше грибні. Там такий запах розкішний від них, аж млосно. Це вже я сама колись спізнала.

Петрусь зрадів павутиненим словам.

Певне, що повну корзину назбирає.

– А ви коли тут побували? – насмілився Петрусь.

– Давно, синку, давно, бо й сама недужа. Ти ж сам бачив, як мене змотало те галуззя. Та ти ж не сумуй, ми вже швидко дійдемо туди. Тільки попереджаю тебе...

– А що ж може трапитися? – захвилювався Петрусь.

– А всяке, – мовила павутина. – Вона всяке може учварити, бо злюка злюща.

– А хто вона?

– Та дружина його. Всякого може намовити зробити лихого. Але ти не переживай, поки зі мною, бо брат знає про мою гостину й чекає мене. Та коли вона випустить своїх лютих братів-вітрів, то ось, бери оцю нитку павутини і кинь їм перед ноги, вони враз угамуються.

А не схочуть відразу, то погрози їм корзиною і гукни: «Отут вам місце і притулок», і вони посмирніють раптом, повернуться до свого прихистку.

Петрусь занепокоївся. А що, коли не так станеться, як він собі надумав? Отоді не буде ані грибів, ані їхнього осіннього запаху. Та одмовлятись було якось ніяково. Ще павутина подумає, що він якийсь там страшко.

«Будь що будь», – мовив Петрусь подумки і рушив рішуче назустріч грибам. Вони там, на галявині, уже недалеченько. Їх пах доноситься вже до нього, витає в повітрі, млостить у душі. І він не помиляється.

(Продовження у наступному числі)

Михайло ТРАЙСТА

МАЛЕНЬКА РАБИНЯ

(Продовження із 49 числа)

Нааман довго міркував, а на кінець запитав:

– Звідки мені знати, чи ти говориш правду, чи не хочеш післати мене в пастку до Ізраїля? Щоб мене вбили?

– Ні, пане, клянуся моїм Богом, що я навіть і не думала такого!

– Скажімо, що я вірю тобі. В тебе чесні наміри. Та ти – ще дитина і, мабуть, перебільшуєш силу того пророка. Скажи, ти знаєш, що він вже оздоровлював когось?

Малюнок автора

– О, пане!.. Єлісей має силу повернути людину з мертвих знову до життя!

– Зробив він досі бодай раз таке?

– Так, пане, зробив!

– Цікаво, цікаво!..

– Пробачте, мій пане, що наполягаю на своєму, але якщо Єлісей має силу від Господа Бога воскресити мертвих, то яка тягота для нього вилікувати вас від прокази? – запитала Міріам.

– Лише уявіть собі, мій пане, яку силу має цей пророк, можливо...

– Гатере, ти гадаєш, що я – Нааман, генерал сирійських військ, піду в ізраїльську державу просити якогось там пророка, щоб той вилікував мене?.. Ні, друже мій, ти помиляєшся, не буде цього!.. – перебив Нааман свого радника.

– Не потрібно його просити, ми візьмемо з собою дорогі подарунки...

– Пробачте мені, що я втручаюсь, але Єлісея не цікавлять подарунки! Головне, щоб пан повірив у силу Господа Бога, і він повернеться здоровим до Сирії!

Нааман та Гатер перестали сперечатись, на таке зауваження дівчинки не знаходили що сказати.

Потім Гатер промовив:

– Чому б нам не привести цього пророка до Сирії? Я сам піду на чолі групи воїнів, приведу Єлісея сюди, і він вилікує тебе тут, в Дамаску!

– Ні, Гатере, я чув дещо про цього пророка. Він знищив сам цілу армію моавитян, навівши на них такий страх, що вони порізались самі між собою! А ти хочеш силою привести його сюди?

– Ось, бачите, мій пане! – радісно крикнула Міріам. – Ви вже віруєте в силу Господа Бога, залишається вам тільки піти до Самарії, щоб вас Єлісей оздоровив!

– Знаю, моя маленька, про силу цього пророка. Гадаєш, в мене немає людей поміж ізраїльтянами, котрі мені доносять все?.. Що мені з того, що я вірю в силу Єлісея та вашого Бога, ти думаєш, що в нього буде бажання оздоровити мене? Мене – ворога ізраїльського народу?

– Якщо ви, мій пане, підете до Єлісея з проханням, щоб він вилікував вас, то ні Єлісей, ані сам цар Йорам, не будуть уважати вас ворогом ізраїльським.

– Дівчина права! – похвалив її Гатер. – Подумайте добре, мій пане, обміркуйте свою ситуацію. Підначальник Газаєм тільки того чекає, щоб пан не міг підвестися з ліжка, тоді він зможе зайняти ваше місце як генерал сирійських військ. Він цього здавна прагне. Я сам чув, як він вихвалявся, що міг би виконувати обов'язок генерала краще, ніж пан, він вже говорив, що пан не в силі проводити військом, навіть нашому господарю Бен-Гадеду!

Після такої вістки Нааман думав довго і гірко промовив:

– Мабуть ти правий Гатере! А що стоєсть тебе, моя маленька, то хочу сказати, що я поважаю твою сміливість і доброту твого серця. Хоч ти і рабиня в моєму домі, в домі начальника сирійських військ, які просто викрали тебе з твого рідного дому, розлучивши тебе з рідним краєм, з твоїми людьми і з тим, що було тобі наймиліше, і продали тебе в рабство, ти, все ж таки, бажаєш мені добра. Я піду до Єлісея, мабуть, він і вилікує мене, але у будь-якому разі ти від сьогодні вільна і багата... Мої воїни відведуть тебе назад до твого дому!

(Далі буде)

Максим РИЛЬСЬКИЙ

Травнева пісня

В травні трави молоді,
Ніби хвилі по воді,
Розливаються широко,
Аж радіє наше око.

В травні – праця на полях,
На городах, у садках;
Праця з піснею дзвінкою,
Як сестра живе з сестрою.

Травень кожен трудівник
Зустрічать піснями звук,
Як же нам, трудящих діти,
Не співати, не радіти!

Оксана СЕНАТОВИЧ

Травень

Я травень – сонця помічник,
Я в сонця – сонячний двірник:
Щоденно вранці на зорі
Його стрічаю у дворі,
Кажу до нього: – В добрий час,
Ласкаво просимо до нас.
Я травень – місяць-килимар,
Я ще вигадник і штукар:
Луги вкриваю килимами,
Дружу з бездомними птахами
І в килимах отих густих
Ліплю будиночки для них.
Я травень – місяць-золотар,
Позолочу старий амбар,

Нехай на сонці золотіє
Старий амбар, і двір, і дім.
Нехай старий світ молодіє
Під диво-пензликом моїм.

Марія ПОЗНАНСЬКА

Зацвіли каштани

Зацвіли каштани у моєму місті,
золотистим цвітом зарясніли в листі.
Цвіт такий хороший, аж вбирає очі,
зацвіли каштани вчора опівночі.

А під ними ходять вулицею люди.
Зацвіли каштани тут і там, усюди.
Холодку багато, пахоців багато.
У моєму місті гарно, як на свято.

Володимир СОСЮРА

Рідній землі

Дала ти могутні нам крила,
Щоб світлий творили ми час,
О земле, що нас породила
Й зростила для радості нас.

Плодами покрила ти віти,
Шляхи провела голубі,
То як тебе не любити
І вірним не бути тобі?

Гне вітер над ставом калину,
Шле сонця огні на ріллю.
Люблю твою кожну стежину
І кожну квітку твою.

Людмила ДОРОШ

Кульбаба

Це було дуже давно, коли землю вкривали густі пишні трави, а розчісували їх буйні вітри. Якось весною в тіні однієї кам'яної брили з-під землі несподівано вибилася нова квітка. Поки вона росла, всі зацікавлено гадали: що ж то за рослина? Ніхто не знав, як вона називається, навіть вітер, для якого жоден куточок світу не був таємницею. Квіточка була невигаблива, маленька, але з досить міцним стеблом. Хоча промені сонця і потрапляли під розлогу брилу не часто, рослинка тягнулася до світла, потихеньку росла і якось одного дня вона вже назбирала достатньо сил, щоб показати світу свою голівку-квіточку – вона мала безліч тоненьких жовтих пелюсток, таких жовтих, як сонце.

– Це маленьке сонце в мініатюрі! – захоплено процвірінкав горобчик. Він навіть з цікавості обережно наблизився до неї, але не дуже близько: а що, як це дійсно маленьке гаряче сонце?

Поступово квіточка, а звали її кульбаба, знайшла собі багато друзів, але найбільшим її другом стало Сонце, яке вважало її якоюсь дуже далекою родичкою. Та і як же могло бути інакше? Вона ж так схожа на нього.

Що не знало Сонце – це те, що життя його новознайдені родички було коротким. Кульбаба під його теплими променями почала дозрівати і через деякий час всі побачили, як поступово її пелюстки почали в'янути і згинатися. І хоча стебло було міцним, а квітка – веселою, всі знали правила природи – скоро квітки не стане.

Як не хотіло втратити Сонце свою нову подругу! Воно стало ще уважнішим до неї, гріло ще сильніше землю, – це була вже середина літа, – але ніщо не допомагало. Кульбаба втратила всі свої пелю-

стки, але, яке диво, на їхньому місці з'явилися невеличкі пухасті волосинки, вкриті згори невеличкими, теж прозорими, шапочками. Їх було так багато, що голівка кульбабки стала схожою на пухнастий напівпрозорий м'ячик.

Якось, коли буйний вітер мчав до Сонця розповісти йому останні новини зі світу, тоненькі волосинки кульбабки не витримали і відірвалися від голівки.

– Куди ж ви? – стривожено закричало услід їм Сонце. – Ми ж навіть не попрощалися!..

Але вони вже й не чули його і, стривожені вітром, летіли все далі й далі. Парашутики, які їх покривали, тримали волосинки у повітрі, не даючи впасти.

– Спинися, вітре! – заблагало Сонце. – Ми ж втратимо її.

І вітер спинився, та дарма – парашутики попускалися десь у густу траву, і їх вже не можна було знайти... Без веселої жовтої кульбабки Сонцю стало якось самотньо і сумно, та що воно могло зробити? Посумніла і синя хмаринка, яка теж встигла потоваришувати з кульбабою, і заплакала...

Але той літній дощик напоїв спраглу землю і так тонесенькі волосинки з парашутиками не загинули – вони знову проросли і ось уже ціла галявина жовтих квітів знову усміхалася сонечку і вітру, хмаринці і горобчику. І хоча це сталося дуже давно, відтоді нічого не змінилося: вітер розвіє кульбабкині парашутики по всьому світу і якщо колись вона була одна-однісінька на світі, зараз її діти і діти її дітей густо встеляють землю, радуючи не тільки Сонце, а й людей. Тому що містить багато вітамінів та лікарських речовин, а ще допомагає бджілкам у їхній роботі, а кульбабковий мед – такого ж жовтого насиченого кольору, як і вона.

Василина ГОЛОВЧУК

Душевне признання

Хочу чесно признатися, що не завжди був слухняною дитиною, інколи я любив робити навперекір. І це лише через надмірну опіку родичів і через їхні: «Не роби те або те; помий руки, почисть зуби». Я це роблю кожного ранку, а коли повертаюся із дитячого садка, на вулиці мене вже чекають друзі, не маю часу і швидко, на бігу, переодягаюся і щось хапаю у руку поїсти – та на вулицю!

Коли мама вдома, я, як кожен слухняний синок, іду й роблю все, та лише так, себто вдаю, нібито мию руки, витираю – зараз же за стіл.

Одного разу запитую у мами:

– Що станеться, якщо я не помию руки?

– Побачиш і відчуєш сам, – відповіла вона і взяла яблуко, розрізала навпіл і показала доріжки, які зробив у ньому черв'як, шукаючи виходу.

– Я не їм черв'яків, – відповідаю.

– Не їси, правда, але на невидимих руках повно гидоти, однаково, що черв'яки, але їх не видно оком, разом із їжею вони потрапляють в живіт, там ростуть і далі шукають виходу, роблячи боляче.

Одного дня в дитячому садку у мене заболів живіт так, що я не витримав і заплакав. Вихователька відіслала мене додому. Заплаканий, іду до мами й кажу:

– Знаєте, ви мали правду, а я не слухав.

Мама дає заспокійливе і я лягаю в ліжку.

На другий день – інша біда на мою голову. Випадає перший зуб. Я дуже хвилююся: а коли випадуть усі? І це все лише через мою неслухняність. Ось так я стану беззубим.

Беру зуб і кидаю через плече мишам, як колись мене вчила бабуся, і приказую: «Миші, миші, мишенята, я даю вам зубенята молочні, ви мені дайте кістяні». Чекаю, щоб виріс зуб, а він чомусь не появляється, і я змушений признатися родичам: «А, може, мишки ще не знайшли його?»

Іду до батька, який гострить пилку і запитую в нього:

– Що робите, адже вже нарубано дров.

Батько лагідно відповідає:

– Якщо хочеш, щоб якась річ витримувала довше, тоді потрібно за нею доглядати. Так і з пилкою, зуби якої хоч і залізні, та не почистиш – ламаються. Тож яка там пилка без зубів. Тому і ми чистимо зуби, щоб не боліли, трималися довше і ми не залишилися без них.

– Тату, я обіцяю, що більше ніколи не буду забувати чистити зуби, мити руки, – і показую вільне місце у роті, а на очах – сльози.

Прислів'я й приказки про травень

◇ Травень холодний – не будеш голодний.

◇ У траві дощі – в коморі хліб.

◇ Як випадуть у травні три дощі, то вродить хліба на три роки.

◇ Травнева роса краща вівса.

◇ Травневий дощ все одно, що з грибами борщ.

◇ Ранні ластівки – щасливий рік.

◇ Весна красна квітками, а осінь – пирогами.

◇ Весна ледачого не любить.

Марія ОПРІШАН

Як вовк забажав сала

Влітку вовк, бігаючи лісами та полонинами, багато разів мав нагоду наїстися свіжого м'яса, коли разом з іншими побратимами йому вдалося придушити вівцю. Під осінь вівці спустилися додому і вовк уже давно не мав нагоди поїсти свіжого м'яса. Задумався він, що б його зробити, щоб наживитися добре, бо вже геть виголоднівся. Пригадав, що влітку в полонині стрічав диких кабанів, але боявся їх, бо кабани ходять не по одному, а гуртом, і він сам не наважився б нападати. І

так думаючи, йшов лісом і пригадував собі, як добре було влітку: будь-де можна переночувати під небом, поїсти досхочу, бо як він не полює, то по-

братими роздеруть якусь здобич та і йому дістанеться частка, а тепер усе схвалося від холоду, малі тварини не зустрічаються. Аж враз почув рохкання кабана. Зрадів вовк та й каже:

– Добрий день тобі, кабанику!

– Добрий день і тобі, вірний собако!

– Який я тобі собака, хіба не бачиш, що я вовчок-товчок? – аж розсердився вовк, що той називає його собакою.

Тоді кабан став перепрошувати вовка та й каже:

– Преси від мене, що хочеш, і я тобі дам, тільки не сердься!

Зрадів вовк і каже:

– Дай мені трохи сала зігріти живіт!

Кабан відповідає:

– Я б тобі дав, але у мене сало старе, в ньому немає жиру. Сідай мені на спину, я понесу тебе до стада, де є молоді кабани. Там можеш собі вибрати, котрого хочеш.

На це вовк погодився, сів на спину кабанові і вирушили в дорогу до села.

Аж раптом кабан почав кричати, а вовк його й питає:

– Чому ти кричиш?

– Щоб збіглися всі свині з поросятками, – але в той час уп'явся зубами у вовчий хвіст.

– Кричи дужче, – каже вовк, – щоб усі

свині зійшлися.

Кабан знову почав кричати. А люди, коли побачили кабана з вовком на спині, збіглися з вилами, сокирами, кілками, вхопили вовка і почали його так дубасити по спині, що він і дух віддав.

Тож і ви, діти, як вам стане якась небезпека, не лякайтеся, а подумайте хитро і з будь-якої халепи зможете вийти неушкодженими. Менше хваліть себе, більше думайте, а потім поступайте і все буде добре!

Корній ЧУКОВСЬКИЙ

ПЛУТАНИНА

Занявкали кошенята:
«Нам набридло нявкати!
Хочемо, як цуценята,
Гавкати!»

А за ними каченята:
«Ми не будем крякати!
Хочемо, як жабенята,
Квакати!»

Цуцики занявкали:
Няв-няв-няв!
Киценьки загавкали:
Гав-гав-гав!

Качечки заквакали:
Ква-ква-ква!
Курочки закрякали:
Кря-кря-кря!

А горобчик
прилетів,
Як корова, заревів:
Му-у-у!..

А ведмідь почув
І собі гукнув:
Ку-ку-рі-ку!

Тільки зайчик-
Побігайчик
І не гавкав,
І не нявкав,
Під капустою сидів,
По-заячи белькотів
І звіряток нерозумних
Заспокоював:
«Кому велено нявчати –
Хай нявчить,

Кому треба цвірінчати –
Цвірінчить!
Не бувати вороні короною,
Не лігати жабенятам під хмарами!

Та пустунчики звірята
Поросята, ведмежата –
Зовсім зайчика не чують,
Розважаються, пустують.
Риби в полі, знай, гуляють,
Жаби зграйками літають.
Миші котика зловили,
В мишоловку посадили.

А лисиці-
Витівниці
Сірники дістали вмить,
Аби море запалить.

Море полум'ям палає,
Серед моря кит волає:
«Гей, пожежники, біжіть,
Погасити допоможіть!»

Довго-довго крокодил,
Вибиваючись із сил,
Закидав вогонь грибами,
І млинцями, й пирогами.

Пригрібали тут дві мишки,
Поливали море з миски,
Припливали два йоржі,
Поливали із діжі.

Ще й покликали бобра
Поливати із відра.
Гасять-гасять – не погасять,
Заливають – не заллють.

(Продовження на 11 сторінці)

Марія ЧУБІКА

Провчила і навчила

Довго обминав лелека господу Калинюків, а коли нарешті завітав до їхньої оселі, то щастю сім'ї не було меж.

Того року, коли я познайомилася з ними, у них росла двійня: Іванко та Іванка.

Діти були здорові, неплаксиві і, взагалі, не завдавали батькам багато клопоту. Все ж таки, кожна дитина – це своєрідна особистість. Інна (так звали скорочено дівчинку) – ясноволоса, з карими очима і усмішкою на вустах, була тендітною, щедрою, непосидючою, люблячою сестричкою. Завжди ділилася з братиком всім, що у неї було.

Іванко теж біловолосий, карокий, але весь час задуманий, товстунчик і скупенький. Ой, який скупенький! Якщо у нього були дві цукерки, він, щоб не поділитися ними із сестрою, швидко пхав обидві до рота і показував порожню жменьку, кажучи: «Ма, ма», що означало – «бачиш, нема».

А ще він завжди хотів мати «повно», тобто багато. Батьки пояснювали, що так негарно робити, радили брати приклад із сестрички. Він чемненько обіцяв, але так і не робив.

Одного дня, коли літо несміливо гуляло по полях, а сонце споквола котилося по безхмарному небу, до них завітала тітка Олена, яка дуже любила свого племінника. Приязнь була взаємною, бо й Іванко дуже любив єдину тітку.

Вона принесла дітям горнятко солодких, щойно назбираних, червонобоких суниць.

Малята дуже зраділи, а Іванко уже й почав кричати: «Хочу повно, хочу повно!»

Тітка помила суниці, розділила, а потім насипала у дві тарілочки й поставила на столик для кожного.

– Я не хочу мало, – продовжував своєї Іванко плаксивим голосом.

Тітка старалася пояснити йому, що лише стільки суниць знайшла, бо літо щойно почалося. Він не хотів розуміти і розплакався.

«Гаразд, я тебе провчу», – подумала вона і взяла горнятко, в яке поклала червоне торішне яблуко, накрила його зеленим листочком і зверху насипала суниць.

– Прошу, візьми «повно», – сказала, подаючи хлопцеві горнятко.

Щасливий, Іванко став ласувати суницями, які швидко закінчилися, і дістав із горнятка зелений

листок, який викинув. І там побачив яблуко. Сердитий, кинув горнятко з яблуком:

– Я не хочу яблуко, – крізь плач сказав тітці.

Олена взяла його на руки, ще раз пояснила усе хлопцеві. Додала, що стільки суниць дала і його сестричці, бо любить і її. Але вона розумна, не вередує.

– Ти теж її любиш, чи не так?

Племінник уважно вислухав тітку. На знак згоди кивнув головою, лиш сльози і далі котилися по його щоках.

– Якщо так будеш поводитися далі, тебе ніхто не буде любити. Перестань плакати, бо ти не пан Плакса. Я нікому не скажу, що ти плакав, бо з тебе будуть сміятися меншенькі, а ти вже великий!

Після цього випадку Іванко змінився, ділився із сестричкою та іншими дітьми іграшками, солодощами. Став щирим братиком, добрим другом.

(Початок на 9 сторінці)

А метелик пролітав,
Крильцями помахав,
Стало море погасать, –
І погасло.

От зраділи всі звірята!
Стало весело співати,
Вушками залопотіли,
Ніжками затупотіли.
Гуси стали танцювать
І по-гусячи кричать:
Га-га-га!

Кошенята замурчали:
Мур-мур-мур!
Горобці зацвірінчали:
Цвірінь-цвірінь!

Коні заіржали:
І-гі-гі!
Мухи задзижчали:
Ж-ж-ж!

Жабенята квакають:
Ква-ква-ква,
Каченята крикають:
Кря-кря-кря!

Солов'ї виспівують:
Ф'ю-ф'ю-ф'ю!
Лялю заколисують,
Донечку мою:
Люлі-люлі, лю,
Люлі-люлі-лю!

Мирилки

Мирилки – невеличкі пісеньки, розраховані на те, щоб забути недавню сварку, відновити товариські стосунки.

*Мир – миром,
Пироги з сиром,
Вареники в маслі –
Жити будемо прекрасно.*

*Битися – не билися,
Трохи посварилися,
Потім посміялися,
Друзями zostалися.*

*Дві подружечки зажурилися,
Дві подружечки посварилися.
Тобі яблучко, мені грушечка –
Не сварімося, моя душечка.
Тобі яблучко, мені зернітко –
Не сварімося, моє серденько.*

*Мир, мир, миром,
Пироги з сиром,
Вареники з маслом
Ми – подружки красні.*

*Мирилка летіла,
На плече сіла,
Сказала тихенько:
– Миріться швиденько!*

*Мізин-мізин-мізинець –
Помирив нас, молодець!*

Стела ГАРГАЧ

Наш парк

Небо блакитне і ясне стоїть. Сонце щедро шле своє золоте проміння. Загула довколишність весняною погодою, ярою піснею.

Прийшла красна пора року. Останні снігові острівці розтанули, зeszли. Прилетіли з далеких країв птахи. На поляні появилися й інші вістуні красної весни – підсніжники, фіалки. Краєвид гірського села ще не зелений, а жовто-коричневий. Між потічками посередині села – парк «Городець». «Городець» – бо донедавна наші родичі так його називали.

Вода розтопила сніги та вдосталь зволожила ґрунт, і він став придатним для весняних праць на полі. Настала пора і для прогулянок у парк та

«на природу». Настав час «обзорів». Що залишила та яким княгиня зима казковий куточок села – парк «Городець»?

Дениса із братиком Лукою вийшли і вони «на природу». Вийшли зустрічати весну-красну. Вийшли в парк гуртом.

– Пане учитель, одна із приказок каже, що «добре діло роби сміло!», тож відсьогодні слід поратися нам, щоб наш «Городець» своєю красою зайняв перше місце серед всіх парків нашої рідної

Мараморощини, – зауважила Дениса панові вчителю, який супроводжував учнів «на природу» – у парк. Дениса та її братик бажали, щоб їхній парк був найгарнішим із усіх сіл Руцанської та Вишавської Долини.

Дениса з Лукою та інші декілька колег позбирали папірці, пластик, які залишили недбальці. Позбирали сухе гілля, бур'ян, траву, каміння. Поскородили й ґрунт на грядочках, де планували намірювалися посадити квіткову розсаду. Пофарбували лавки, що стоять рядком-

рядком по краях парку, пофарбували й парканчик.

В р е ш т і - решт, навіть і без квітів парк виглядав, як квітник. Посідали діточки на борозенку, а Дениса й каже:

– Тепер без сорому можемо вітати красну весну і в нашому парку.

А на прощання до наступного дня чемні діточки заспівали пісеньку «Ой минула вже зима», «Ку-ку, ку-ку чути в ліску» та інші. Учитель трохи пожартував:

– «Воду в ситі носили,
Городець ситом полили,
Ми носили воду в ситі,
Тому квіти не политі!»

Загадки

Біля нашого села
Вибігла із джерела:
Між лугами, між полями,
Між крутими берегами
Ген – до моря побрела.

(Річка)

Йшла зоряниця,
Красна дівиця,
Через покоси,
Гублячи сльози...
Місяць дивився
І засмутився.
Сонечко встало –
Слізки зібрало.

(Роса)

Ой котилось коло,
Коло-покотьоло,
Всіх ласкаво гріло,
Цілий день світило,
А під вечір коло,
Коло-покотьоло
Дуже натомилось –
Спати покотилось.

(Сонце)

Що воно за дивна птиця?
Світла денного боїться,
Дзьоб гачком, великі очі,
І не спиться їй щоночі.
– Ху-ху-гу!
– кричить-співа.
Відгадали? Ні?

(Сова)

Микола НОСОВ

Як Незнайко складав вірші

(Уривок)

Після того як з Незнайка не вийшло художника, він вирішив зробитися поетом і складати вірші. В нього був один знайомий поет, який жив на вулиці Кульбаби. По-справжньому цього поета називали Пудик. Але, як відомо, поети дуже люблять красиві імена. От і Пудик, коли зробився поетом, прибрав собі інше ім'я і став зватися Квітик.

Одного разу Незнайко прийшов до Квітика й сказав:

– Слухай, Квітику, навчи мене складати вірші. Я теж хочу бути поетом.

– А в тебе здібності є? – запитав Квітик.

– Звичайно, є. Я дуже здібний.

– Це треба перевірити, – сказав Квітик. – Ти знаєш, що таке рима?

– Рима? Ні, не знаю.

– Рима – це коли двоє слів закінчуються однаково, – пояснив Квітик. – Наприклад, будка – вудка, коржик – моржик. Зрозумів?

– Зрозумів.

– Ну, скажи риму на слово «палка».

– Корзинка, – відповів Незнайко.

– Ну яка ж це рима: палка – корзинка! Ніякої рими в цих словах нема.

– Чому нема? – сказав Незнайко. – Слова ж закінчуються однаково.

– Цього мало, – сказав Квітик. – Треба, щоб слова були схожі, щоб виходило складно. Ось послухай: палка – галка, пічка – свічка, книжка – мишка...

– Зрозумів, зрозумів! – закричав Незнайко. – Палка – галка, пічка – свічка, книжка – мишка. От здорово! Ха-ха-ха!

– Ну, придумай риму на слово «пакля», – сказав Квітик.

– Шмакля, – відповів Незнайко.

– Яка шмакля! – здивувався Квітик. – Хіба є таке слово?

– А хіба нема?

– Звичайно, нема.

– Ну, тоді рвакля.

– Що це за рвакля така? – знову здивувався Квітик.

– Ну, це коли рвуть що-небудь, то виходить рвакля, – пояснив Незнайко.

– Не бреш, – сказав Квітик. – Такого слова не буває. Треба добирати такі слова, що бувають, а не вигадувати.

– А коли я не можу підібрати іншого слова?

– Значить, у тебе немає здібностей до поезії.

– Ну, придумай сам, яка тут рима, – сказав Незнайко.

– Зараз придумаю, – відповів Квітик.

Він став посеред кімнати, склав на грудях руки, голову схилив набік і почав думати. Потім підняв голову вгору і думав, дивлячись на стелю. Потім узявся руками за підборіддя, опустив голову вниз і став думати, дивлячись на підлогу. А проробивши це, він став ходити по кімнаті й тихенько бубоніти:

– Пакля, бакля, вакля, дакля, макля, мракля... – Він довго так бубонів, потім сказав: – Тьху! Що це за слово? Це якесь таке слово, що до нього немає рими!

– Ну от! – зрадів Незнайко. – Сам вигадуєш слова, що не мають рими, а кажеш, що я нездібний.

– Ну, здібний, здібний, тільки відчепись од мене, – відповів Квітик. – У мене вже голова заболіла. Старайся, щоб була думка й рима, ось тобі й вірші.

– Невже це так просто? – здивувався Незнайко.

– Звичайно, просто. Головне – здібності мати.

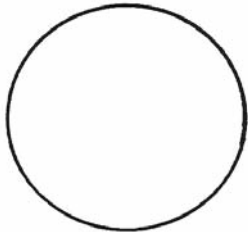
(Продовження у 51 числі)

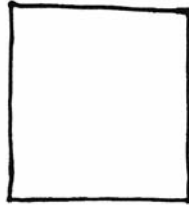
І граємося, і вчимося!

Форма предметів

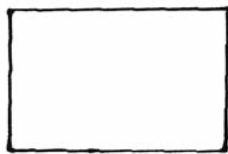
1. Розглянь форми, які можуть мати предмети, запам'ятай їхній вигляд і назву.

Це – коло.

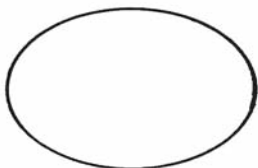
Це – квадрат. Усі чотири сторони квадрата мають однакову довжину.

Це прямокутник. Дві сторони прямокутника мають однакову довжину, а інші дві – однакову ширину.

Це – трикутник.

Це – овал.

Це – спіраль.

Це – сонце.
Сонце кругле.

Це вікно.
Вікно квадратне.

Це човен з вітрилом. Вітрило має форму трикутника.

Це картина. Картина має форму прямокутника.

Яйце – овальне.

Це слимак. Він має форму спіралі.

2. Які форми мають ваші домашні предмети, а також стіни, двері, вікна та дах вашої хати? Намалуйте ці форми.

3. Які форми мають предмети на останньому малюнку? До форми кожного предмета вкажи на малюнку його форму: коло, трикутник, прямокутник і так далі.

4. Намалуйте прямокутник так, щоб його довша сторона була удвічі довшою від короткої. Поділи довгі сторони на однакові відрізки, посеред них постав крапки. З'єднай крапки вертикальною лінією. На які форми перетворився прямокутник?

Подав І. Ребошанка

Сторінка народознавства

Весняний Микола

Як одному з найулюбленіших у народі Святих, Миколі було присвячено два дні у році, що встановлено церквою, – один навесні, Миколай весняний (в день перенесення мощей Святого, 22 травня), а другий взимку (19 грудня, в день його смерті). Саме цьому присвячена легенда про Миколу та Касяна, яку можна чути у багатьох народів. У різних варіантах цієї легенди розповідається, що Касян, день пам'яті якого відзначається лише один раз на чотири роки, дуже заздрив Святому Миколі, якого шанують двічі на рік, і вирішив поскаржитися на цю несправедливість Богові. Господь, вислухавши розповіді обох про їхні діла заради людей, розсудив, що кожний одержав шану, відповідну до своїх заслуг.

Серед Святих, яких шанували у народі, навряд чи знайдеться інший, кого любили більше, ніж Миколу. «Микола – другий після Бога заступник», – казали у народі. «Попроси Миколу, а він скаже Спасу». З цього боку він протиставлявся не тільки Касяну, а й Іллі-пророку громовержцю.

У народному побуті день 22 травня має назву Миколи Весняного або Теплого, і Святий сприймається як покровитель тварин, худоби, а також хліборобів та землеробства.

Через численні легенди та перекази відомо, що Св. Микола завжди охороняв людей на воді. З цієї причини рибалки, виходячи в море, брали з собою його образ. У минулому чорноморці, наприклад, вірили, що є два Миколи: один морський, другий мокрий. Перший «завідує» кораблями, другий – водами. Мореплавці вірили, що Святий весь час присутній на кораблі, але побачити його неможливо. В разі великої бурі треба дати Св. Миколі обітницю: завжди святку-

вати його день, прикрасити його образ або навіть збудувати на честь Св. Миколи церкву. У найбільш небезпечні моменти образ Святого виносили на палубу і просили у нього захисту.

В інших легендах говориться, що Микола піклується не тільки про людей, а й про тварин. Одного разу, – розповідається в одній з них, – застала селянина у лісі ніч. Розпряг він коней, дав їм сіна і бачить – недалеко від нього зібралось багато звірів. Селянин очам не повірив: зась сидить поруч з вовком і не боїться його. Що за диво? Придивився уважніше – сидить між звірями сива людина і щось розповідає тваринам, а ті уважно його слухають. У старій людині впізнав селянин Миколу-Угодника.

Одна з найголовніших подій «на Миколу» – це вигін коней у поле на першу пашу. «Микола весняний» вважався святом конюхів, і з цього приводу на площі посеред села, священники кропили коней свяченою водою. В поле їздили вершники – «щоб нечиста сила коней не мучила». Взагалі «Микола Теплий» вважався чоловічим святом, тому що багато хлопців випасали коней цілу ніч уперше.

Обидва Миколи – і Зимовий (19 грудня), і Весняний – погоду встановлюють. «Микола Весняний – з теплом, Микола Зимовий – з морозом». Цим днем знаменується кінець весни і початок передліття (з 22 травня по 10 червня). На Миколая можуть бути грози, дощі: «Дощ у травні хліба піднімає».

Про цей день існувало кілька приповідок: «Прийшов Миколай – коней випасай»; «Юрій з теплом, а Микола з кормом»; «Святий Юрій пасе корів, а Микола – коней».

Ганна КОЗЕЛЬСЬКА, «Полтавицiana»

Все навколо зеленіє

Слова Олександра ОЛЕСЯ

Музика Юрія ПАРАЩИНЦЯ

Помірно

1. Все навколо зеленіє,
Річка ллється і шумить.

Тихо, тихо вітер віє
І з травою гомонить.

2. Як тут всидіти у хаті,
Коли все живе, цвіте,

Скрізь дзвенять пташки крилаті,
Сяє сонце золоте?..

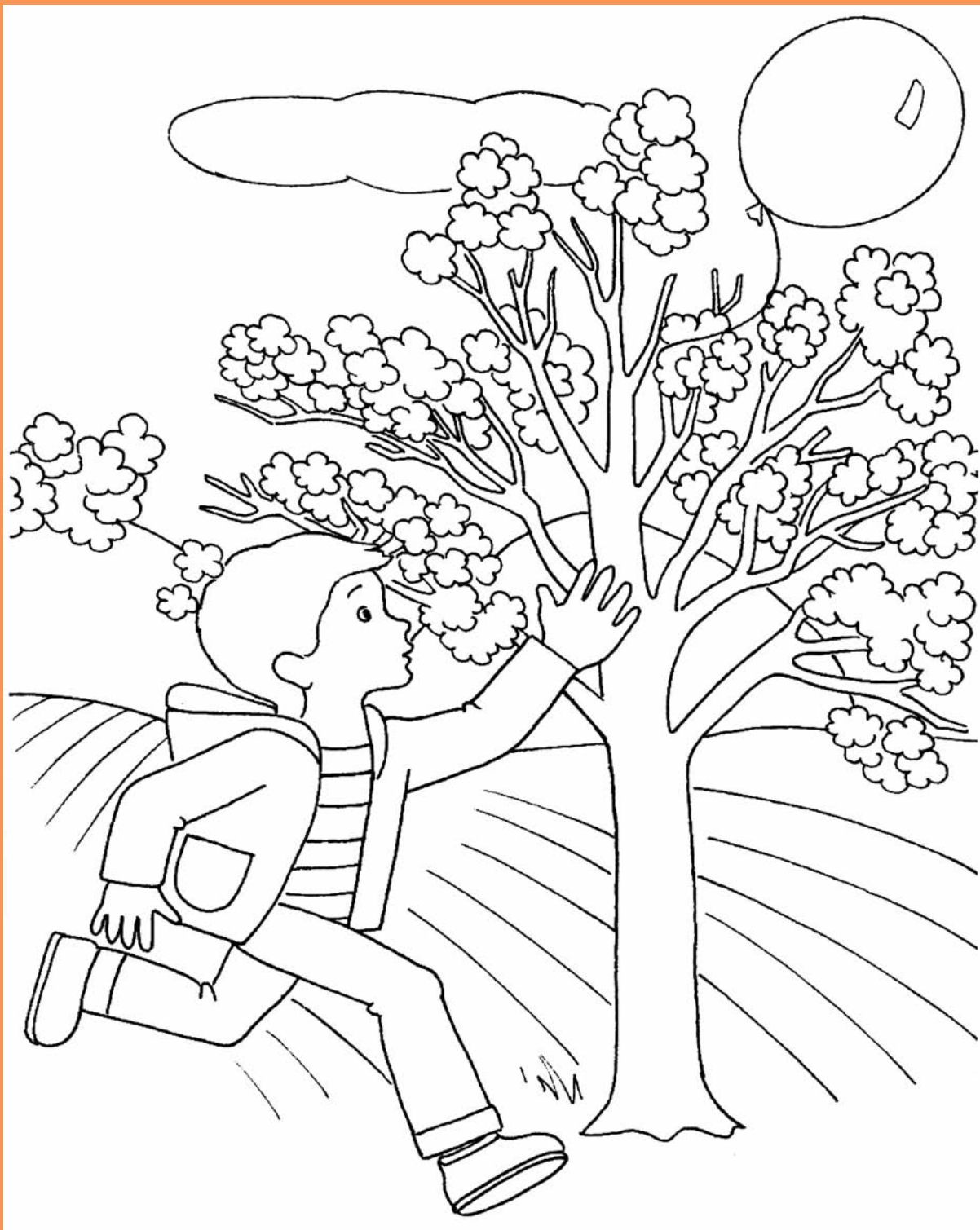
3. «Швидше, мамо, – черевички!
Глянь, як весело в саду!

Ти не бійся – до кринички
Я і сам не підйду».

Розмаляў сторінку

Пограймося!

Гра «Шевчик»

Хід гри: Дійові особи – майстер-швець, помічники майстра (три особи), шевчики (всі діти).

Обладнання: стільчик, іграшкова миска.

Діти (шевчики) стоять у розірваному колі, посеред кола – стільчик, на якому миска з водою; біля стільчика стоїть майстер-швець, навколо стільчика – три помічники. Діти гуртом співають:

А чи бачив ти, як шевчик

Шкіру в воді мочить?

Усі шевчики нахилиються і ритмічно піднімають й опускають праву руку, затиснуту в кулачок, ніби вмочують у воду шкіру, перевертаючи її на обидва боки. Майстер так само мочить шкіру в мисочці.

А чи бачив ти, як шевчик

Шкіру натягає?

Шевчики прикладають ліву руку до правого коліна, наче тримають шкіру, а правою, затиснутою в кулак, ритмічно рухають від коліна до землі. Майстер, натягуючи шкіру, ставить ліву ногу на стілець.

А чи бачив ти, як шевчик

Черевички шиє?

Стуливши пальці обох рук, ніби між великим та вказівним пальцями знаходиться дратва, шевчики в ритмі пісні то з'єднують руки перед собою, то розводять їх у сторони.

А чи бачив ти, як шевчик

Гвіздки забиває?

Шевчики припадають на праве коліно і ритмічно стукають по лівому колі-

ну правим кулачком, ніби молоточком. Майстер може поставити лівий кулачок на спинку стільчика й стукотіти правим кулачком по лівому.

А чи бачив ти, як шевчик

Гвіздки розчищає?

Шевчики прикладають ліву долоню до грудей і в ритмі пісні рухають по ній правою, розчищаючи «гвіздки».

А чи бачив ти, як шевчик

Черевички чистить?

Шевчики піднімають ліву ногу, зігнувши в коліні, прикладають до коліна долоню лівої руки і ритмічно потирають по ній правою рукою, наче щіткою. Майстер ставить ліву ногу на стільчик і чистить черевички.

А чи бачив ти, як шевчик

У свято танцює?

Шевчики танцюють. Роботу закінчили, то й радісне свято настало.

Слова приспіву розігруються так. На слово «ой» діти легко б'ють по землі лівою ногою, а праву, зігнуту в коліні, піднімають вгору. На слово «брате» в тому самому положенні легко підскакують на лівій нозі, одночасно плетучи лівою рукою нижче зігнутого коліна правої ноги (плескач). Наступний такт виконується тими самими рухами, тільки починають уже з правої ноги і плещуть правою долонею.

Якщо шевчики танцюють кожний на своєму місці, майстер-швець з помічниками виконують плескач, кружляючи один за одним навколо стільчика.

Пишаємося нашими дітьми!

Любі діти!

Ось ви тримаєте в руках п'ятдесяте число вашого журналу. «Дзвоник» вже «продзвонив» 50 разів, і ви на його сторінках могли прочитати казки, оповідання, загадки, навчитися дитячих ігор та пісень, рукоділля тощо.

Редакція журналу старається, щоб все надруковане на його сторінках було для вас цікавим. Тож буде вдячна, коли ви допоможете і напишете, які матеріали вам хотілося б прочитати, поділитися своїми порадами.

Спробуйте відкрити свої творчі можливості.

А ще вітаємо всіх вас, діти, із Міжнародним днем дитини, яке ви святкуватимете 1 червня!

Андрея Патріція Деміон,
3 роки, с. Красна

Сігрід-Мара Рус,
1 рік

Христина Мікулайчук,
7 років, с. Рускова

Маріка та Мар'ян Яворовські,
6 та 4 роки